

Centralna Komisja Egzaminacyjna w Warszawie

EGZAMIN MATURALNY 2011

HISTORIA SZTUKI

POZIOM ROZSZERZONY

Kryteria oceniania odpowiedzi

MAJ 2011

Część I.**Zadanie 1. (0–2)**

Obszar standardów	Opis wymagań
Wiadomości i rozumienie	Znajomość przedstawionych dzieł sztuki

Poprawna odpowiedź

- A. Ingres – klasycyzm/neoklasycyzm
 B. Goya – romantyzm/preromantyzm
 C. Gauguin – postimpresjonizm
 D. Cabanel – akademizm

2 p. – za podanie ośmiu poprawnych informacji**1 p.** – za podanie siedmiu, sześciu lub pięciu poprawnych informacji**Zadanie 2. (0–1)**

Wiadomości i rozumienie	Znajomość twórczości wskazanego artysty
-------------------------	---

Poprawna odpowiedź

mozaiki/malarstwo bizantyńskie

1 p. – za podanie poprawnej odpowiedzi**Zadanie 3. (0–1)**

Wiadomości i rozumienie	Znajomość twórczości wskazanych artystów
-------------------------	--

Poprawna odpowiedź

Hans Memling, Gislebertus, Michał Anioł

1 p. – za wybranie trzech właściwych artystów**Zadanie 4. (0–1)**

Wiadomości i rozumienie	Wyjaśnienie terminów z zakresu sztuk plastycznych
-------------------------	---

Przykład poprawnej odpowiedzi

Attyka – ścianka ponad gzymsiem wieńczącym budowlę

Fête galante – typowa dla rokoka scena ukazująca zabawę arystokracji na tle parku

Serigrafia – technika graficzna, w której farbę przesiewa się przez sito

1 p. – za podanie trzech definicji**Zadanie 5. (0–1)**

Wiadomości i rozumienie	Znajomość twórczości wskazanego artysty
-------------------------	---

Poprawna odpowiedź

- A.
 D.
 E.

1 p. – za wybranie trzech poprawnych odpowiedzi

Zadanie 6. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość przedstawionych dzieł architektury
-------------------------	--

Poprawna odpowiedź

- A. klasycystyczny/neoklasycystyczny/klasycyzm/neoklasycyzm
B. romański/romanizm
C. barokowy/barok/rokoko
D. gotycki/gotyck

Kolejność chronologiczna:

1. B
2. D
3. C
4. A

1 p. – za określenie stylu wszystkich budowli

1 p. – za ustalenie poprawnej chronologii wszystkich dzieł

Zadanie 7. (0–2)

Wiadomości i rozumienie Korzystanie z informacji	Znajomość dzieła architektury; na podstawie planu podanie cech budowli
---	--

a) (0–1)

Poprawna odpowiedź

barok/manieryzm

Il Gesu

Vignola

jezuici

1 p. – za podanie czterech poprawnych informacji

b) (0–1)

Przykłady poprawnych odpowiedzi

- plan krzyża łacińskiego
- plan krzyża wpisanego w prostokąt
- kościół jednonawowy
- zamiast naw bocznych ciągi połączonych kaplic
- transept
- kopuła na przecięciu transeptu i nawy głównej
- półkolistą absydą od wschodu

1 p. – za podanie trzech poprawnych cech

Zadanie 8. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość mecenatu artystycznego
-------------------------	----------------------------------

Poprawna odpowiedź

W kolejności:

Sandro Botticelli/Leonardo da Vinci

Leonardo da Vinci

Andrea Mantegna

Piero della Francesca

Bernardo Morando

1 p. – za poprawne uzupełnienie pięciu lub czterech wierszy

Zadanie 9. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość przedstawionych dzieł sztuki
-------------------------	--

Poprawna odpowiedź

- A. Zamek (cytadela/twierdza) w Mykenach/Brama lwów/Brama lwic/Lwia brama
 B. Partenon/Świątynia Ateny Parthenos
 C. Kolumna Trajana
 D. Ołtarz Pergamoński/Ołtarz Zeusa z Pergamonu

2 p. – za podanie poprawnych 4 nazw

1 p. – za podanie poprawnych 3–2 nazw

Zadanie 10. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość technik stosowanych przez wymienionego artystę
-------------------------	--

Poprawna odpowiedź

W kolejności:

drzeworyt

akwarela

miedzioryt

malarstwo olejne

1 p. – za poprawne przyporządkowanie czterech nazw technik artystycznych

Zadanie 11. (0–3)

Wiadomości i rozumienie Korzystanie z informacji	Znajomość przedstawionego dzieła; na podstawie ilustracji wyjaśnienie terminu z zakresu sztuk plastycznych
---	---

a) (0–1)

Poprawna odpowiedź

Magritte, surrealizm/nadrealizm

1 p. – za podanie poprawnego nazwiska oraz poprawnej nazwy kierunku

b) (0–1)

Poprawna odpowiedź

Max Ernst, Joan Miro, Salvador Dali

1 p. – za wybranie trzech właściwych artystów

c) (0–1)

Przykłady poprawnych odpowiedzi

- Malarz stosuje stylistykę wizji sennej.
- Podważa prawa rozumu i poznania zmysłowego.
- Zestawia nocny widok domu z dziennym niebem.

1 p. – za poprawną odpowiedź

Zadanie 12. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Rozpoznanie twórców na podstawie informacji z ich życiorysu artystycznego
-------------------------	--

Poprawna odpowiedź

- A. Julian Fałat
- B. Wojciech Gerson
- C. Leon Wyczółkowski

1 p. – za wybranie trzech właściwych artystów

Zadanie 13. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość przedstawionych dzieł sztuki
-------------------------	--

Poprawna odpowiedź

- A. Maria Jarema
- B. Hanna Rudzka-Cybisowa
- C. Magdalena Abakanowicz
- D. Alina Szapocznikow
- E. Katarzyna Kobro

2 p. – za podanie pięciu lub czterech poprawnych informacji

1 p. – za podanie trzech lub dwóch poprawnych informacji

Część II. Analiza porównawcza dzieł sztuki

Zadanie 14. (0–20)

Korzystanie z informacji Tworzenie informacji	Porównanie przedstawionych dzieł malarskich pod względem kompozycji, kolorystyki, światłocienia i ekspresji; sformułowanie wniosku dotyczącego formy przedstawionych dzieł
--	--

A. Kompozycja (0–6)

Przykłady poprawnych odpowiedzi

Obraz A	Obraz B
• kształt pola obrazowego (format obrazu): prostokąt stojący/kompozycja wertykalna • kompozycja z wyeksponowaną postacią Sebastiana, w tle pejzaż miejski i pomniejszone sylwetki ludzi/scena wielofiguralna w plenerze • dominantę kompozycyjną stanowi pion wyznaczany przez ciało Sebastiana • harmonia kierunków • kompozycja zamknięta z lewej strony, z prawej otwiera ją swobodnie skadrowana przewrócona kolumna i ucięty łuk arkady w tle • kompozycja statyczna • kompozycja centralna • kompozycja symetryczna (symetrię rozbija nieznacznie trzon leżącej kolumny)	• kształt pola obrazowego (format obrazu): prostokąt stojący/kompozycja wertykalna • kompozycja jednopostaciowa na neutralnym (ciemnym) tle • obok kierunku pionowego wyznaczanego linią torsu męczennika, pojawiają się liczne kierunki diagonalne/dominują diagonale i łuki • kompozycja zamknięta • kompozycja bardziej zdynamizowana • kompozycja centralna • kompozycja asymetryczna • linia horyzontu niewidoczna • głębia budowana światłem/skróty perspektywiczne świadczą o zastosowaniu zasad perspektywy zbieżnej • ujęcie w perspektywie żabiej

• centrum kompozycji pokrywa się z osią symetrii • linia horyzontu obniżona/monumentalizacja postaci Sebastiana • głębia budowana perspektywą zbieżną • ujęcie w perspektywie żabiej • kompozycja wieloplanowa/wyraźnie wydzielone plany • kadr dość bliski, postać zajmuje niemal połowę przestrzeni obrazu	• kompozycja jednoplanowa • kadr dość bliski, postać zajmuje niemal połowę przestrzeni obrazu
---	--

po 3 p. – za podanie sześciu poprawnych cech każdego obrazu

po 2 p. – za podanie pięciu lub czterech poprawnych cech każdego obrazu

po 1 p. – za podanie trzech poprawnych cech każdego obrazu

B. Kolorystyka (0–4)

Przykłady poprawnych odpowiedzi

• szeroka gama barw • równowaga barw ciepłych i chłodnych • dominacja barwy błękitnej • występują kontrasty temperaturowe między błękitem nieba a barwą karnacji Sebastiana i piaskowymi tonami architektury • artysta posłużył się nasyconym błękitem i bladym tonem żółci i różu • barwy czyste • barwy jasne • koloryt lokalny • rolę akcentu pełnią plamy czerwieni • plama zróżnicowana walorowo • plama barwna współgra z rysunkiem (malarskie ukazanie postaci, rysunkowe studium architektury) • zastosowanie zasad perspektywy barwnej • repetycja barw • wymienienie min. 3 barw występujących w obrazie	• wąska gama barwna • barwy ciepłe/barwy ziemi • silny kontrast walorowy między czernią tła a złocistościami ciała oraz bielą perizonium • akcent bieli perizonium Sebastiana • barwy złamane/przygaszone • barwy ciemne/przewaga czerni • koloryt relatywny/barwy w cieniach dążą do czerni • plama zróżnicowana walorowo • przewaga plamy barwnej (malarskość) • wymienienie mini. 3 barw występujących w obrazie
---	--

po 2 p. – za podanie czterech poprawnych cech każdego obrazu

po 1 p. – za podanie trzech poprawnych cech każdego obrazu

C. Światłocień (0–4)

Przykłady poprawnych odpowiedzi

• światło rozproszone • źródło światła poza obrazem • światło naturalne (dienne)/sączy się przez chmury	• światło punktowe/luminizm • źródło światła poza obrazem • nieokreślone (prawdopodobnie sztuczne) źródło światła
---	---

• światło pada z lewej strony • ciepła temperatura światła • światło modeluje formy • miękki modelunek światłocieniowy • zauważenie najjaśniejszych i najciemniejszych fragmentów obrazu	• światło pada z lewej strony • ciepła temperatura światła • silne kontrasty światła i cienia (chiaroscuro) • maniera tenebrosa (tenebryzm) • mocny/rzeźbiarski modelunek światłocieniowy • światło eksponuje ciało świętego • zauważenie najjaśniejszych i najciemniejszych fragmentów obrazu
--	--

po 2 p. – za podanie czterech poprawnych cech każdego obrazu

po 1 p. – za podanie trzech poprawnych cech każdego obrazu

D. Ekspresja (wyraz) (0–4)

Przykłady poprawnych odpowiedzi

• nastrój spokoju • harmonia formy • brak emocji na twarzy męczennika • kontrast pomiędzy okrucieństwem zadanych Sebastianowi cierpień a jego pełną umiaru postawą • wzrok Sebastiana skierowany ku niebiosom nadaje jego twarzy wyraz uduchowienia • idealizacja ciała Sebastiana/zminimalizowanie widocznych znamion cierpienia • alienacja świętego/brak widocznych relacji między Sebastianem a mieszkańcami • realistyczne/szczegółowe oddanie detali miejskiego życia/precyzja w ukazaniu szczegółów • symboliczne znaczenie złamanej kolumny (symbol stałości/niezłomności Sebastiana) • gładka faktura • efekty laserunkowe • równowaga wartości malarskich i rysunkowych/wyeksponowanie roli barwy	• nastrój bardziej dramatyczny • widoczne emocje na twarzy świętego, konwulsyjnie powyginane ciało z oznakami męki (choć niemal nie zaznaczono krwi)/oznaki bólu i cierpienia • realistyczne podejście do anatomii/dokładne studium anatomiczne • wzrok Sebastiana skierowany ku niebiosom nadaje jego twarzy wyrazu uduchowienia • ekspresja podkreślona wyrazistą gestykulacją/teatralność gestu • głównym środkiem formalnym jest światło • teatralna rola światła wzmagająca dramatyzm/symbolika światła i cienia • wyeksponowanie ciała męczennika przez eliminację szczegółów
--	--

po 2 p. – za podanie czterech poprawnych cech każdego obrazu

po 1 p. – za podanie trzech poprawnych cech każdego obrazu

E. Krótkie wnioski końcowe (0–2)

Przykłady poprawnych odpowiedzi

- Obraz A jest dziełem renesansowym/dziełem malarstwa quattrocenta, obraz B barokowym/caravaggionistycznym. Dla da Messiny celem ukazania świętego było zobrazowanie ideałów chrześcijańskiego humanizmu, dla Caracciola najistotniejsze było przekazanie emocji.
- Zgodnie z ideałami renesansu da Messina wyeksponował piękno ciała będące odbiciem wewnętrznej doskonałości. Caracciolo – twórca dzieła barokowego – skoncentrował się na mistycznym aspekcie męczeństwa.
- Obraz renesansowy cechuje statyka, szeroka gama barwa i ukazanie pejzażu w tle, podczas gdy dzieło barokowe jest bardziej dynamiczne, utrzymane w wąskiej gamie barw ciepłych, a postać świętego wydobyta została z ciemności wiązką silnego światła.

2 p. – za sformułowanie wniosku dotyczącego stylu i sposobu obrazowania obu dzieł**1 p.** – za sformułowanie wniosku dotyczącego stylu i sposobu obrazowania jednego dzieła lub wskazanie stylu obu dzieł**Część III. Wypracowanie****Zadanie 15. (0–10)**

Wiadomości i rozumienie Korzystanie z informacji Tworzenie informacji	Pisanie własnego tekstu na podany temat: 1. Na podstawie analizy formy i treści czterech, innych niż zamieszczone w arkuszu, wybranych dzieł z co najmniej dwóch różnych epok, scharakteryzuj sposoby ujęcia motywu męczeństwa. lub 2. Na podstawie czterech wybranych dzieł przedstaw różnorodne sposoby przetwarzania rzeczywistości w sztuce XX w.
--	---

1. Konstrukcja wypowiedzi**2 p.** – kompozycja pracy właściwa: zachowane proporcje między poszczególnymi częściami, logiczny dobór poprawnych merytorycznie argumentów; wywód klarowny**1 p.** – zachwianie proporcji między poszczególnymi częściami, logiczny dobór większości poprawnych merytorycznych argumentów**0 p.** – niewłaściwa kompozycja i nielogiczny dobór większości argumentów**2. Trafność przytoczonych przykładów i umiejętność ich omówienia w związku z tematem (sposób werbalizowania wrażeń wizualnych)****4 p.** – poprawna analiza formalna i treściowa wskazanej w temacie liczby dzieł**3 p.** – poprawna analiza formalna i treściowa większości wymaganych dzieł**2 p.** – poprawna analiza formalna i treściowa połowy wskazanej liczby dzieł lub niepełna (formalna lub treściowa) analiza wszystkich przykładów**1 p.** – elementy poprawnej analizy formalnej i treściowej mniej niż połowy wymaganych dzieł**0 p.** – niepoprawna analiza formalna większości przytoczonych dzieł lub niewłaściwy dobór dzieł, lub błędna interpretacja większości przytoczonych dzieł

3. Znajomość materiału historyczno-artystycznego

- 2 p.** – poprawna faktografia: znajomość opisywanego okresu – ludzie, fakty, wydarzenia, daty, kierunki, style i tendencje oraz ich wpływ na indywidualny styl artysty
- 1 p.** – w faktografii dopuszczalne usterki lub nieliczne błędy; pobieżna znajomość opisywanego okresu
- 0 p.** – większość przytoczonych faktów jest błędna

4. Terminy i pojęcia

- 1 p.** – poprawna, różnorodna terminologia związana z opisem dzieł architektury i sztuk plastycznych, używana swobodnie we właściwym kontekście
- 0 p.** – w terminologii związanej z opisem dzieł sztuki liczne błędy

5. Język i styl

- 1 p.** – język komunikatywny mimo błędów
- 0 p.** – język niekomunikatywny